

zaaknummer 2015W1542(1)

Datum beslissing: 6 april 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Broeders van
Huijbergen,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde 1,

en

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Broeders van
Huijbergen,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde 2.

1. De procedure

Op 12 maart 2010 heeft het secretariaat van Hulp en Recht per e-mail een melding van seksueel misbruik ontvangen van klager.

Klager heeft vervolgens op 28 april 2015 per e-mail aan het secretariaat van het Meldpunt laten weten zijn melding van seksueel misbruik om te willen zetten in een formele klacht.

Op 19 mei 2015 heeft het Meldpunt een brief ontvangen van broeder [naam], algemene Overste van de Congregatie van de Broeders van Huijbergen.

De klaagschriften zijn door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juli 2015.

Op 6 november 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op de klaagschriften, met bijlagen, ingekomen van broeder [naam] voornoemd.

Op 8 maart 2016 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt mondeling toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Bomers.

Namens de Congregatie is verschenen broeder [naam] voornoemd.

Na de zitting heeft de griffie op 23 maart 2016 nog een brief met bijlage ontvangen van mr. Bomers.

2. De klacht (zakelijk weergegeven) – zoals vermeld in het klaagschrift en ter zitting nader toegelicht

2.1 Klager woonde als klein kind bij zijn opa en oma in [plaats]. De lagere schooltijd bracht hij door op de [school] in de [straat], de jongensschool van de [parochie].

Toen klager in de eerste klas zat, had hij last van oudere jongens die hem pestten en hem fysiek benaderden. Op een gegeven moment hebben deze kinderen hem ook seksueel betast en twee van hen hebben hun geslachtsdeel om de beurt bij klager naar binnen 'geduwd'. Klager heeft dit aan één van de broeders verteld, maar hij werd niet geloofd.

Toen klager in de vierde of vijfde klas zat, kreeg hij aangeklaagde 2 als onderwijzer. Aangeklaagde gaf klager soms straf. Klager moest dan nablijven. Soms gebeurde het dan dat aangeklaagde klager meenam naar de gymzaal bij school. Klager moest daar dan schoonmaken of sporten. Op een gegeven moment ging aangeklaagde tegen klager aanstaan en begon hij klager over zijn lichaam te strelen en te betasten. Hij heeft echter niet het geslachtsdeel van klager betast en klager hoefde ook niet het geslachtsdeel van aangeklaagde te betasten. Klager herinnert zich nog dat hij voelde dat het geslachtsdeel van aangeklaagde hard werd. Hij begreep als kind niet wat er gebeurde. In totaal is dit ongeveer vier keer in de gymzaal gebeurd.

Klager durfde aanvankelijk tegen niemand iets te zeggen over het seksueel misbruik door aangeklaagde 2. Hij liet het over zich heen komen en durfde ook tegen aangeklaagde zelf niet te protesteren.

Eén keer is het voorgekomen dat klager van aangeklaagde 2 straf had gekregen, maar dat aangeklaagde 1 vervolgens de straf uitvoerde door met klager naar de gymzaal te gaan.

Toen klager in de 6e klas kwam, kreeg hij aangeklaagde 1 als onderwijzer. Deze aangeklaagde ging ongeveer op dezelfde wijze te werk als aangeklaagde 2. Hij gaf klager zo nu en dan straf en nam klager dan ook mee naar de gymzaal en deed de deur op slot. Hij liet klager dan klusjes doen of sporten. Op een gegeven moment ging aangeklaagde tegen klager aan staan en begon hij klager te betasten aan zijn lichaam. Aangeklaagde heeft klager echter niet betast aan zijn geslachtsdeel. Aangeklaagde ging ook wel eens op een stoel zitten, trok zijn habijt dan omhoog en zat met zijn benen wijd. Klager moest dan tegen hem aan gaan staan. Klager voelde dan soms de stijve piemel van aangeklaagde. Klager durfde niet tegen te sputteren. Het misbruik verliep meestal op dezelfde wijze, waarna klager naar huis kon gaan. Aangeklaagde 1 heeft klager ongeveer zes keer seksueel misbruikt.

Gedurende de jaren dat klager in de klas zat bij aangeklaagden, bleef ook het misbruik door de oudere jongens doorgaan.

Ter zitting heeft klager verklaard dat hij aangeklaagden niet zozeer kwalijk neemt dat zij hem misbruikt hebben, maar wel dat ze klager niet beschermd hebben tegen die jongens. Ze hebben beiden niets gedaan aan het feit dat klager door die jongens werd misbruikt en lastig

gevallen. Het gedrag van die jongens heeft klager als heel erg ervaren. Het gaat er klager hoofdzakelijk om dat aangeklaagden klager niet beschermd hebben. Klager neemt hen kwalijk dat ze er niet voor gezorgd hebben dat klager zich veilig voelde.

Klager heeft zijn opa verteld over het misbruik door aangeklaagden. Zijn opa heeft toen een gesprek gevoerd met de broeders. Deze ontkenden dat er iets gebeurd zou zijn op het gebied van seksueel misbruik. Kennelijk heeft de opa van klager zich door hun woorden laten overreden.

Aan het eind van het schooljaar in de 6^e klas heeft klager gespijbeld en heeft hij tegen een onbekende jongen gezegd 'laat je piemel eens zien', onder de dreiging dat hij een mes bij zich had. Klager moest als gevolg van dit voorval na de zomer naar het internaat [naam] in [plaats]. In dit internaat is klager ook seksueel misbruikt door een broeder. Tegen hem is een apart klaagschrift ingediend.

2.2 Na het internaat is klager gaan werken. Hij heeft verschillende banen gehad. Klager wordt nog steeds door het verleden achtervolgd. Hij heeft angsten voor bepaalde zaken. Klager is, ondanks wat hij heeft meegemaakt, wel katholiek gebleven.

Klager is drie keer getrouwd en heeft in totaal vier kinderen gekregen. Hij had veel problemen met intimiteit.

Inmiddels is klager bijna 13 jaar bij zijn huidige vrouw en heeft hij een stabiele relatie. In 2003 heeft klager haar verteld over het seksueel misbruik. Zij zou hieromtrent een verklaring kunnen overleggen. Klager heeft er ooit ook een keer over gesproken met één van zijn ex-vrouwen en zijn zoon, maar zij hebben klager onterecht van iets beschuldigd en sindsdien heeft klager geen contact meer met hen. Ook heeft klager ooit gesproken met zijn broer over het misbruik, maar aangezien diens vrouw niet wil dat hij hierover een verklaring overlegt, kan klager hem dat niet vragen.

2.3 Klager vraagt om schriftelijke erkenning van de feiten en om schriftelijke excuses, voor het seksueel misbruik dat heeft plaatsgevonden door aangeklaagde en de zeer ingrijpende gevolgen ervan voor klager.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Broeder [naam] heeft serieus onderzoek verricht in de archieven van de Congregatie.

Aangeklaagden waren destijds werkzaam in de [school]. Die school beschikte echter niet over een eigen gymzaal. Er werd gebruik gemaakt van een gymzaal op een terrein van een andere school. Het uitvoeren van een straf in een gymzaal lijkt dan ook niet voor de hand liggend.

In het onderzoek is niets gevonden dat op enigerlei wijze te maken zou kunnen hebben met misbruik van leerlingen door aangeklaagden. Ook zijn de Congregatie geen andere klachten betreffende seksueel misbruik door hen bekend. Evenmin heeft het onderzoek van de Commissie Deetman daarvoor aanwijzingen gevonden.

Dat alles betekent evenwel niet dat broeder [naam] geen geloof wil hechten aan de ervaringen van klager. Het is duidelijk dat klager in een kwetsbare periode van zijn jeugd ingrijpende ervaringen heeft ondergaan die langdurig van invloed zijn geweest op zijn leven.

Als de Klachtencommissie van oordeel is dat aangenomen moet worden dat klager slachtoffer is geworden van misbruik door zijn medebroeders, dan zal broeder [naam] niet aarzelen daarvoor zijn oprechte excuses aan te bieden.

Klager heeft ter zitting verklaard dat zijn huidige partner een verklaring kan overleggen. Er is geen bezwaar als die verklaring nog na de zitting wordt nagezonden.

4. De beoordeling

4.1 Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

Klager heeft ter zitting verklaard dat hij aangeklaagden met name kwalijk neemt dat hij zich door hen niet beschermd heeft gevoeld. Klager werd door (oudere) jongens lastig gevallen en op ernstige wijze seksueel misbruikt. Aangeklaagden hebben hier echter niets mee gedaan. Voor de Klachtencommissie is het heel begrijpelijk dat klager dit aangeklaagden heel kwalijk neemt, maar dit nalaten door aangeklaagden valt niet onder de definitie van seksueel misbruik, zoals opgenomen in artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 De verklaring van klager omtrent het seksueel misbruik door aangeklaagden, zoals weergegeven in de klaagschriften en zoals ter zitting afgelegd, is op de Klachtencommissie helder en consistent overgekomen. Bij de beoordeling van de voorliggende zaak dient de Klachtencommissie echter de vraag te beantwoorden of er zodanige feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen, dat de verklaring van klager voor een objectieve derde aannemelijk is.

De Klachtencommissie heeft geconstateerd dat bij het Meldpunt geen andere meldingen of klachten zijn binnengekomen met betrekking tot seksueel misbruik door aangeklaagden en in de rapportage van de Commissie Deetman worden aangeklaagden ook niet genoemd als vermoedelijke daders. Voorts heeft de Klachtencommissie vastgesteld dat ook het onderzoek in de archieven van de Congregatie geen informatie over mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagden heeft opgeleverd. Ten aanzien van deze aangeklaagden is derhalve geen algemeen steunbewijs voor handen.

Na afloop van de zitting is weliswaar nog een verklaring van de echtgenote van klager overgelegd, waaruit blijkt dat klager, toen zij nog niet zo lang getrouwd waren, over het misbruik heeft gesproken, maar aangezien er geen algemeen steunbewijs voor handen is acht de Klachtencommissie de inhoud van deze ene verklaring ontoereikend te oordelen dat er zodanige feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen, dat de klacht van klager voor een objectieve derde aannemelijk is.

4.4 De Klachtencommissie moet op grond van het voorgaande vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende steunbewijs, dan wel aanknopingspunten zijn gevonden voor de aannemelijkheid van de klacht. Hoewel zij zich realiseert dat dit voor klager zeer teleurstellend is, moet de Klachtencommissie de algemeen overste van de Congregatie adviseren de klacht ten aanzien van beide aangeklaagden ongegrond te verklaren. De Klachtencommissie wil hierbij opmerken, dat dit niet betekent dat door haar wordt uitgesloten dat klager door aangeklaagden seksueel is misbruikt. Op grond van de voorhanden informatie - het eigen relaas van klager en de overgelegde verklaring van zijn echtgenote - kan zij echter niet tot het oordeel komen dat het misbruik door aangeklaagde voldoende aannemelijk is geworden.

4.5 Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van beide aangeklaagden dan wel ten aanzien van één van hen ondersteunen, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van de aangeklaagden herziening van de uitspraak te verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie kan de algemene Overste van de Congregatie van de Broeders van Huijbergen niet adviseren de klacht tegen beide aangeklaagden gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 6 april 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en mr. A.M.T. Denekamp-Mulder, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

mr. G.A.M. Stevens,
voorzitter

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.